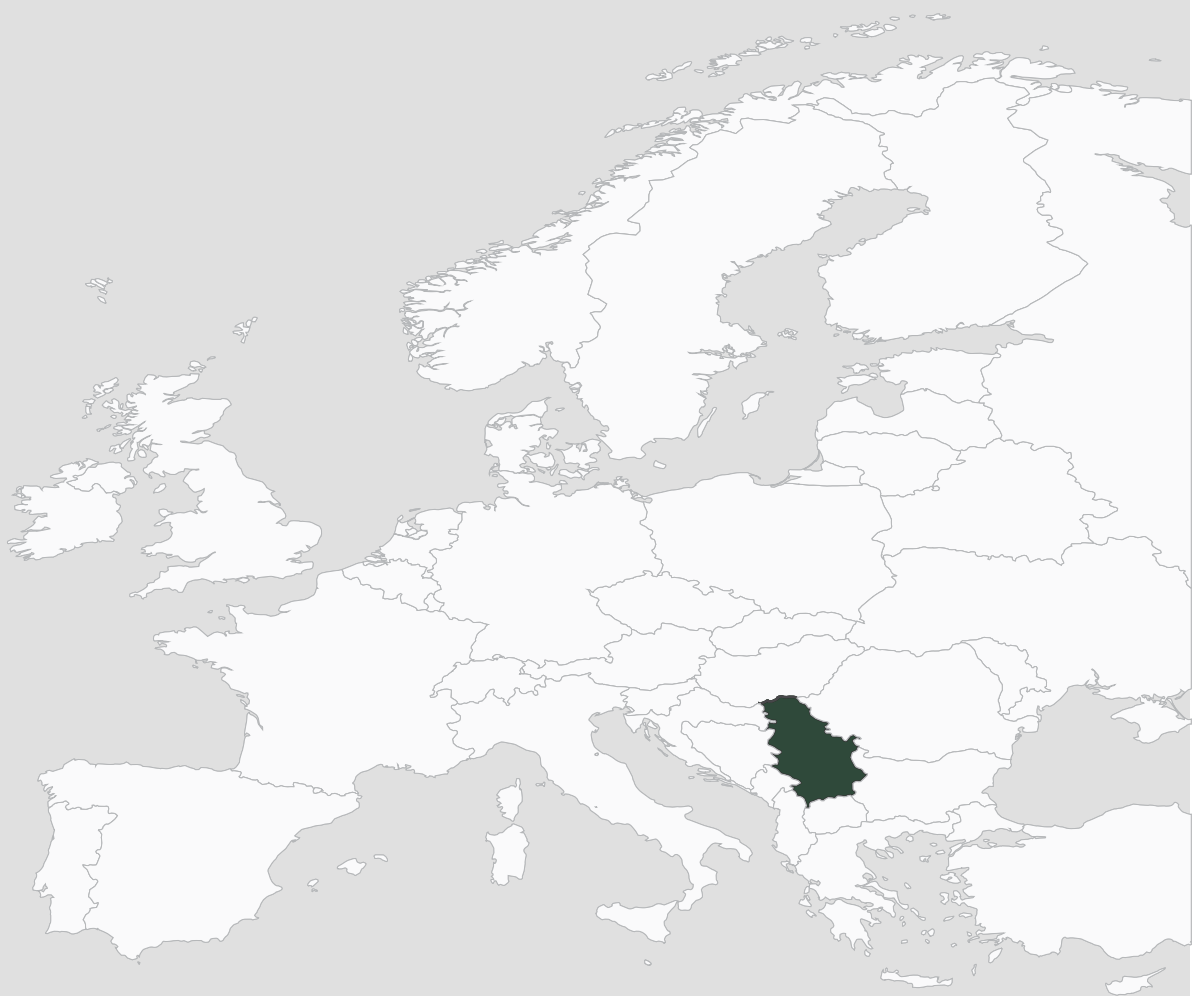

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
Министарство заштите животне средине
Агенција за заштиту животне средине

ПРОИЗВОДИ КОЈИ ПОСЛЕ УПОТРЕБЕ ПОСТАЈУ ПОСЕБНИ ТОКОВИ ОТПАДА У РЕПУБЛИЦИ СРБИЈИ У 2018. ГОДИНИ

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
Министарство заштите животне средине
Агенција за заштиту животне средине

**ПРОИЗВОДИ КОЈИ ПОСЛЕ УПОТРЕБЕ ПОСТАЈУ
ПОСЕБНИ ТОКОВИ ОТПАДА
У РЕПУБЛИЦИ СРБИЈИ У 2018. ГОДИНИ**

Београд, мај 2019. године

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
Министарство заштите животне средине
Агенција за заштиту животне средине

**ПРОИЗВОДИ КОЈИ ПОСЛЕ УПОТРЕБЕ ПОСТАЈУ ПОСЕБНИ ТОКОВИ ОТПАДА
У РЕПУБЛИЦИ СРБИЈИ У 2018. ГОДИНИ**

Извештај припремили
Нада Радовановић
Мр Љиљана Ђорђевић
Мр Небојша Реџић

Директор Агенције
Филип Радовић

САДРЖАЈ

САЖЕТАК	5
1. УВОД	8
2. ЗАКОНСКИ ОСНОВ	9
3. ПОДАЦИ О ПРОИЗВОДИМА КОЈИ ПОСЛЕ УПОТРЕБЕ ПОСТАЈУ ПОСЕБНИ ТОКОВИ ОТПАДА	10
3.1. ГУМЕ	10
3.1.1. Производи	11
3.1.2. Сакупљени и поново искоришћени отпад	11
3.2. ПРОИЗВОДИ КОЈИ САДРЖЕ АЗБЕСТ	12
3.2.1. Производи	12
3.2.2. Сакупљени и поново искоришћени отпад	12
3.3. АКУМУЛАТОРИ И БАТЕРИЈЕ	12
3.3.1. Производи	13
3.3.2. Сакупљени и поново искоришћени отпад	13
3.4. УЉА	13
3.4.1. Производи	14
3.4.2. Сакупљени и поново искоришћени отпад	14
3.5. ЕЛЕКТРИЧНИ И ЕЛЕКТРОНСКИ ПРОИЗВОДИ	15
3.5.1. Производи	15
3.5.2. Сакупљени и поново искоришћени отпад	16
3.6. ВОЗИЛА	16
3.6.1. Производи	16
3.6.2. Сакупљени и поново искоришћени отпад	17
4. УПОРЕДНИ ПРЕГЛЕД ПОДАТАКА ЗА 2016.-2018. ГОДИНУ	18
4.1. Гуме	18
4.2. Азбест	19
4.3. Акумулатори и батерије.....	19
4.4. Уља.....	20
4.5. Електрични и електронски производи	21
4.6. Возила.....	22
5. ОТПАД КОЈИ НАСТАЈЕ НАКОН УПОТРЕБЕ ПРОИЗВОДА	23
5.1. УПОРЕДНИ ПРЕГЛЕД ПОДАТАКА ЗА 2016.- 2018. ГОДИНУ	23

САЖЕТАК

Чланом 5. Закона о управљању отпадом (Службени гласник РС, бр. 36/09 и 88/10) дефинисани су посебни токови отпада који представљају кретања отпада (истрошених батерија и акумулатора, отпадног уља, отпадних гума, отпада од електричних и електронских производа, отпадних возила и другог отпада) од места настајања, преко сакупљања, транспорта и третмана, до одлагања на депонију. Истим Законом у поглављу 7. Управљање посебним токовима отпада у члановима од 47. до 58. прописан је начин управљања појединим посебним токовима отпада, као и обавеза извештавања власника ових врста отпада и достављања одговарајућих података Агенцији за заштиту животне средине. Чланом 75. регулисан је поступак извештавања.

Уредбом о производима који после употребе постају посебни токови отпада, обрасцу дневне евиденције о количини и врсти произведених и увезених производа и годишњег извештаја, начину и роковима достављања годишњег извештаја, обвезницима плаћања накнаде, критеријумима за обрачун, висину и начин обрачунавања и плаћања накнаде (Службени гласник РС, број 89/2009, 8/2010, 21/2010, 54/2010, 86/2011 и 15/2012 и 3/2014) утврђују се производи који после употребе постају посебни токови отпада, образац дневне евиденције о количини и врсти произведених и увезених производа и годишњег извештаја, начин и рокови достављања годишњег извештаја, обвезници плаћања накнаде, критеријуми за обрачун, висину и начин обрачунавања и плаћања накнаде.

Правилником о обрасцу дневне евиденције и годишњег извештаја о отпаду (Службени гласник РС, број 95/2010 и 88/2015) прописан је образац дневне евиденције о отпаду и годишњи извештај.

У Агенцији за заштиту животне средине подаци о производима који постају посебни токови отпада, као и о управљању отпадом који настаје након периода коришћења ових производа, се води од 2010. године.

Почетком 2012. године у Агенцији за заштиту животне средине пуштен је у рад информациони систем Националног регистра извора загађивања који подразумева електронско достављање података.

Пратећи потребе привредних субјеката и усвајајући примедбе истих, почетком 2014. године пуштен је у рад нови усавршени информациони систем, који омогућава корисницима лакше и једноставније достављање података. Почетна интернет страна портала за достављање података се налази на адреси <http://www.sepa.gov.rs/>.

Овим извештајем обухваћене су следеће групе производа који после употребе постају посебни токови отпада:

- Гуме
- Производи који садрже азбест
- Батерије или акумулатори
- Уља
- Електрични и електронски производи
- Возила.

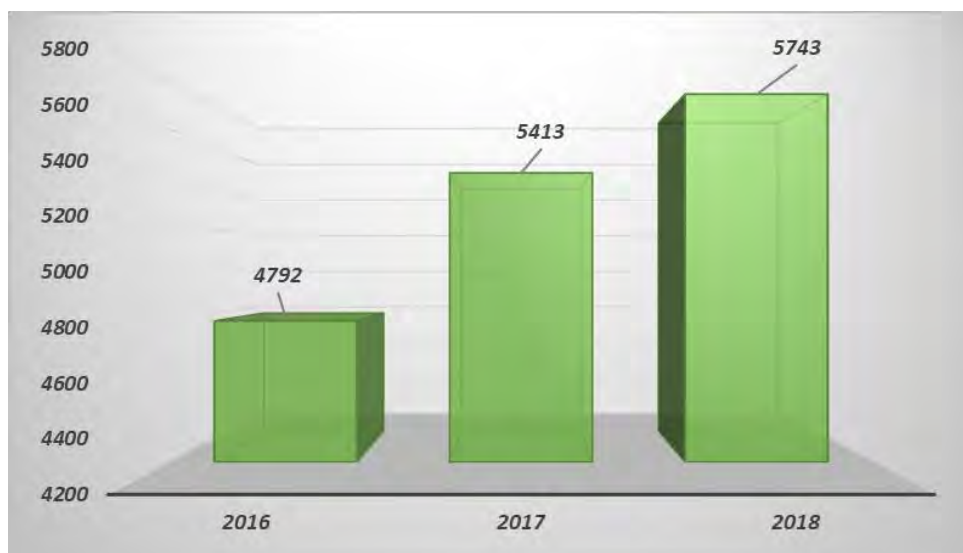
У анализи коришћени су подаци Агенције за заштиту животне средине и то:

- за производе који после употребе постају посебни токови отпада у складу са Уредбом,
- за поновно коришћење отпада у складу са Правилником.

Поређењем достављених извештаја од стране обвезника плаћања накнаде предузећа, за производе који после употребе постају посебни токови отпада, може се закључити, да се број предузећа која испуњавају законску обавезу сваке године повећава. Треба напоменути да се подаци за претходне године још увек достављају. Самим тим мења се број обвезника и количине пласираних производа у односу на претходни извештај.

До прописаног рока за извештајну 2018. годину пријављено је 5743 предузећа. На дан (15.05.2019.) пресека података број предузећа која су извештај поднела Годишњи извештај попео се на 6734 предузећа. Извештаји још увек пристижу, па се самим тим и број предузећа и количина производа повећава савкога дана (27.05.2019. - 7000 предузећа).

Слика 1. Број предузећа која су известила у прописаном року

Покретање прекршајног поступка, Обавештења која смо слали предузећима као и списак који је истакнут на сајту Агенције за заштиту животне средине (<http://www.sepa.gov.rs/DostavljanjePodataka/PTP2nedostavljeno.aspx>), имају изражен позитиван ефекат на извештавање.

Почетком априла 2019. године послата су 4797 обавештења предузећима која нису доставила Годишњи извештај као информацију о њиховим обавезама достављања података о увезеним/произведеним производима који после употребе постају посебни токови отпада.

Још један од разлога промена количина је и у томе што има велики број измена података што се тиче количина производа стављених на тржиште. Предузећа која извештавају не воде рачуна о јединацама мере тако да се након њихове исправке количине драстично или смањују или повећавају.

Слика 2. Ток достављања и обраде података

На основу свега изнетог можемо да закључимо:

- ☺ У Републици Србији успешно се успоставља систем извештавања о производи-ма који након употребе постају посебни токови отпада;
- ☺ Увођењем унапређеног Информационог система побољшан је квалитет извештавања;
- ☺ Све већи број предузећа испуњава своје законске обавезе;
- ☺ При уносу података предузећа не обраћају пажњу на јединицу мере и децимални зарез;
- ☺ Велики број жалби због погрешно унетих количина;
- ☺ Још увек се достављају подаци за све извештајне године.

НАПОМЕНА: Публикација је рађена искључиво на основу података унетих од стране корисника у информациони систем Агенције за заштиту животне средине.

1. УВОД

Чланом 5. Закона о управљању отпадом (Службени гласник РС, бр. 36/09) дефинисани су посебни токови отпада који представљају кретања отпада (истрошених батерија и акумулатора, отпадног уља, отпадних гума, отпада од електричних и електронских производа, отпадних возила и другог отпада) од места настајања, преко сакупљања, транспорта и третмана, до одлагања на депонију.

Овим извештајем обухваћене су следеће групе производа који после употребе постају посебни токови отпада:

I. Гуме

Гуме јесу гуме од моторних возила (аутомобила, аутобуса, камиона, моторцикала и др.), пољопривредних и грађевинских машина, приколица, летелица, вучених машина, других машина и уређаја и остали слични производи.

II. Производи који садрже азбест

Производи који садрже азбест јесу азбестни цемент или производи од азбестног цемента, азбестни фриксиони производи, азбестни филтери, азбестни текстил, азбестни папир и картон, азбестни заптивачи, азбестни амбалажни материјали, азбестни материјал за ојачања, азбестне подне облоге и азбестна пунила.

III. Батерије или акумулатори

Батерија или акумулатор јесте сваки извор електричне енергије произведене претварањем хемијске енергије, а који може да се састоји од једне или више примарних батеријских ћелија (које се не могу пунити) или једне или више секундарних батеријских ћелија (које се могу пунити).

IV. Уља

Уља јесу сва минерална и синтетичка уља и мазива, као и сва јестива уља.

V. Електрични и електронски производи

Електрични и електронски производи јесу производи чији рад зависи од електричне струје или електромагнетних поља, као и производи намењени за производњу, пренос и мерење струје и електромагнетних поља, за коришћење код напона који не прелази 1000 V за наизменичну струју и 1500 V за једносмерну струју.

VI. Возила

Возило јесте свако возило категорије M1 (моторно возило за превоз путника – путничко возило које, осим седишта возача има још највише осам седишта) или N1 (моторно возило за превоз терета – теретно возило чија највећа дозвољена маса није већа од 3,5 t), моторно возило са три точка, осим моторних трицикала (категирија L5 – тешки трицикл) и њихови неупотребљиви или одбачени делови.

Влада Републике Србије је 2010. године усвојила „Стратегију управљања отпадом за период 2010-2019. године“ којом је обухваћено и управљање посебним токовима отпа-

да. У овој Стратегији се прописују смернице и мере за смањење притиска на животну средину услед производње и управљања отпадом. Овакав приступ значи да ове отпадне материјале не треба посматрати искључиво као отпад и извор загађивања, већ као замену за природне ресурсе и који треба искористити. Стратегијом се такође промовише превенција стварања отпада и рециклажа свих врста отпада, па и посебних токова отпада. Она је фокусирана на смањење утицаја отпада и производа, који ће постати отпад, на животну средину; а да би била ефикаснија, овај утицај мора бити редукован на свим нивоима животног века производа. Један од циљева Стратегије је и промоција рециклаже као једног од најзначајнијих начина поновног искоришћења отпада како би се отпад на најефикаснији начин поново увео у производни циклус у облику производа и како би се, у исто време, минимизирао његов негативан утицај на животну средину. Један од резултата примене ове Стратегије је и смањење количине отпада за коначно одлагање, повећање обима поновног искоришћења отпада кроз рециклажу отпада, искоришћење органске фракције за добијање компоста или енергије, смањење емисија загађујућих материја, а самим тим и економску добит.

2. ЗАКОНСКИ ОСНОВ

Закон о управљању отпадом (Сл. гласник РС, број 39/2009, 88/2010 и 14/2016) у поглављу 7. Управљање посебним токовима отпада у члановима од 47. до 58. прописује начине управљања појединим посебним токовима отпада. Истим члановима је прописана обавеза извештавања власника ових врста отпада и достављања одговарајућих података Агенцији за заштиту животне средине.

Уредбом о производима који после употребе постају посебни токови отпада, обрасцу дневне евиденције о количини и врсти произведених и увезених производа и годишњег извештаја, начину и роковима достављања годишњег извештаја, обвезницима плаћања накнаде, критеријумима за обрачун, висину и начин обрачунавања и плаћања накнаде (Службени гласник РС, број 89/2009, 8/2010, 21/2010, 54/2010, 86/2011 и 15/2012 и 3/2014) утврђују се производи који после употребе постају посебни токови отпада, образац дневне евиденције о количини и врсти произведених и увезених производа и годишњег извештаја, начин и рокови достављања годишњег извештаја, обвезници плаћања накнаде, критеријуми за обрачун, висину и начин обрачунавања и плаћања накнаде.

Члан 75. Закона о управљању отпадом регулише поступак извештавања, чиме је предвиђена обавеза вођења дневне евиденције о отпаду и годишње извештаје. Правилником о обрасцу дневне евиденције и годишњег извештаја о отпаду (Службени гласник РС, број 95/2010 и 88/2015) прописан је образац дневне евиденције о отпаду и годишњи извештај.

Почетком 2012. године у Агенцији је пуштен у рад Информациони систем Националног регистра извора загађивања, а почетком 2014. године систем је додатно унапређен преласком на *online* извештавање података, који подразумева електронско достављање података за све аспекте животне средине. Достављање података врши се уносом података у информациони систем Националног регистра извора загађивања и слања комплекта образаца одштампаног из информационог система Националног регистра.

Почетна интернет страна портала за достављање података се налази на адреси <http://www.sepa.gov.rs/>

The screenshot shows the homepage of the Agency for Environmental Protection of the Republic of Serbia. At the top, there is a header with the agency's name and a search bar. Below the header, there are several news articles and navigation menus. The main article is titled "Планска и нормативна заштита простора и животне средине" (Planning and normative protection of space and environment), dated 10.05.2019. It discusses a scientific conference on the topic. Another article, "Национална стратегија управљања водама" (National water management strategy), is dated 9.05.2019. On the left side, there is a navigation menu with categories like "Подаци и услуге" (Data and services), "Тематске области" (Thematic areas), and "Национални регистар извора загађивања" (National register of pollution sources). On the right side, there are several promotional boxes for various services and reports, including "Национални регистар извора загађивања" and "Квалитет ваздуха - месечни извештај" (Air quality - monthly report).

3. ПОДАЦИ О ПРОИЗВОДИМА КОЈИ ПОСЛЕ УПОТРЕБЕ ПОСТАЈУ ПОСЕБНИ ТОКОВИ ОТПАДА

У анализи података посебних токова отпада коришћени су подаци Агенције за заштиту животне средине:

- за производе који после употребе постају посебни токови отпада у складу са Уредбом,
- за поновно коришћење отпада у складу са Правилником.

3.1. ГУМЕ

Гуме јесу гуме од моторних возила (аутомобила, аутобуса, камиона, моторцикала и др.), пољопривредних и грађевинских машина, приколица, летелица, вучених машина, других машина и уређаја и остали слични производи, након завршетка животног циклуса, које власник одбацује или намерава да одбаци услед оштећења, истрошености или других разлога. Отпадне гуме су разврстане у групу отпада са индексним бројем 16 01 03 према Каталогу отпада.

3.1.1. Производи

Извештаје о гумама које су пласиране на тржиште Републике Србије, Агенцији је послало кроз информациони систем Националног регистра извора загађивања до 15. маја 2019. године 1838 обвезника накнаде за управљање посебним токовима отпада.

Подаци о врсти и количини производа који спадају у ову категорију посебних токова отпада који су стављени на тржиште Републике Србије у 2017. години приказани су у табели број 1.

¹Слика број 3

Табела 1 . Количина гума стављених на тржиште у 2018. години

	Укупна количина (изражено у комадима)	Укупна количина (изражено у t)
Увезене, произведене или протектиране гуме од свих врста моторних возила	/	34433,8
Аутомобилске приколице	4307	/
Комби и доставна возила до 3,5 t носивости и трактори	8374	/
Камиони, аутобуси и виљушкар	35100	/
Грађевинске радне машине	/	246,5
Пољопривредне машине	/	209,9
Теретне приколице и вучене машине	/	675,2
Остала возила, трансп. уређаји, летелице	/	195,4
УКУПНО	47781	35760,7

3.1.2. Сакупљени и поново искоришћени отпад

Према извештајима оператера постројења за поновно искоришћење отпада у току 2018. године поново је искоришћено 53340 t отпадних гума.

На основу достављених образаца за увоз отпада, у 2018. години увезено је 180 t ове врсте отпада. У истом периоду је одложено 177 t ове врсте отпада

²Слика број 4

¹ <https://www.popularmechanics.com/>

² <https://keeppensacolabeautiful.org/>

3.2. ПРОИЗВОДИ КОЈИ САДРЖЕ АЗБЕСТ

Азбест се у највећој мери користи у материјалима за грађевинарство. Присутан је у различитим производима, као што су азбестно-цементни кровни покривачи тзв. „Салонит плоче“, зидови малтерисани цементно-азбестном смешом, подне плочице од смеше ПВЦ-а и азбеста-„Виназ плоче“, неке врсте водоводних цеви, противпожарна изолација, облоге за аутомобилске кочнице, итд.

3.2.1. Производи

Агенцији извештај о производима ове врсте стављеним на тржиште није доставило ни једно предузеће.

3.2.2. Сакупљени и поново искоришћени отпад

Отпад који садржи азбест најчешће се може наћи у грађевинском отпаду.

Према извештајима оператера за поновно искоришћење отпада у току 2018. године није било третмана, ни прекограничног кретања ове врсте отпада.

Према достављеним подацима оператера који имају дозволу за одлагање ове врсте отпада одложено је 246 t отпада који је сачињен од грађевинских и изолационих материјала који садрже азбест и припадају групи 17 према Каталогу отпада.

³Слика број 5

3.3. АКУМУЛАТОРИ И БАТЕРИЈЕ

Акумулатор и батерија јесте сваки извор електричне енергије произведене претварањем хемијске енергије, а који може да се састоји од једне или више примарних батеријских ћелија (које се не могу пунити) или једне или више секундарних батеријских ћелија (које се могу пунити).

---

³ <https://www.regina.ca/>

3.3.1. Производи

Агенцији је извештаје о производима ове врсте стављеним на тржиште Републике Србије доставило је 2220 предузећа.

Подаци о врсти и количини акумулатора и батерија који су стављени на тржиште Републике Србије у 2018. години приказани су у табели 2.

⁴Слика број 6

Табела 2. Количина акумулатора и батерија стављених на тржиште у 2018. години

	Укупна количина (изражено у тонама)
Стартери	7365,2
Преносне батерије или акумулатори	556,5
Индустријске батерије и акумулатори	6323,1
УКУПНО	14244,8

3.3.2. Сакупљени и поново искоришћени отпад

Истрошени акумулатори и батерије су они који се не могу поново користити и представљају отпад, и намењени су третману односно рециклирању. Истрошени акумулатори и батерије се класификују као опасан отпад (најчешће индексни број 16 06 и 20 01 према Каталогу отпада).

Према извештајима оператера постројења за поново искоришћење отпада прерађено је 10539 t ове врсте отпада.

На основу годишњег извештаја о прекограничном кретању отпада извезено је 5826 t ове врсте отпада, а у истом периоду увезено је 996 t.

⁵Слика број 7

3.4. УЉА

Уља јесу сва минерална и синтетичка уља и, као и сва јестива уља.

⁴ <https://www.call2recycle.org/>

⁵ <http://www.wastecare.co.uk/>

3.4.1. Производи

Извештаје о уљима која су пласирана на тржиште Републике Србије, Агенцији кроз ИС Националног регистра извора загађивања до 15. маја 2019. године, послало је 670 обвезника накнаде за управљање посебним токовима отпада.

Подаци о врсти и количини производа који спадају у ову категорију који су стављени на тржиште Републике Србије у 2018. години приказани су у табели 3.

⁶Слика број 8

Табела 3. Количина уља стављена на тржиште у 2018. години

	Укупна количина (изражено у литрима)	Укупна количина (изражено у тонама)
Уља (сва минерална и синтетичка уља и мазива)	21093163,3	19097,9

3.4.2. Сакупљени и поново искоришћени отпад

Отпадним уљима се сматрају сва минерална или синтетичка уља или мазива, која су неупотребљива за сврху за коју су првобитно била намењена, као што су хидраулична уља, моторна, турбинска уља или друга мазива, бродска уља, уља или течности за изолацију или пренос топлоте, остала минерална или синтетичка уља, као и уљни остаци из резервоара, мешавине уље-вода и емулзије. Отпадно јестиво уље је уље које настаје обављањем угоститељске и туристичке делатности, у индустрији, трговини и другим сличним делатностима. Према Каталогу отпада, отпадна уља се налазе у више група, али су највећим делом обухваћена индексним бројевима 12 00 00 и 13 00 00.

На основу Годишњег извештаја о отпаду оператера постројења за поновно искоришћење отпада добијен је податак да је у 2018. години прерађено 5042 t отпадног уља.

Према извештајима извозника ове врсте отпада извезено је 186 t отпадног уља.

⁷Слика број 9

⁶ <https://newsroom.aaa.com/>

3.5. ЕЛЕКТРИЧНИ И ЕЛЕКТРОНСКИ ПРОИЗВОДИ

Производи којима је за рад потребна електрична енергија или електромагнетно поље, као и опрема за производњу, пренос и мерење струје или јачине електромагнетног поља чине електричну и електронску опрему и уређаје. Отпад од електричне и електронске опреме укључује опрему и уређаје, као и склопове и саставне делове који настају у индустрији.

Отпад од електричне и електронске опреме према Каталогу отпада разврстан је у групу са индексним бројем отпада 16 02 00 и 20 01 00. Отпад од електричних и електронских производа чине отпадни апарати из домаћинства (телевизори, радио-апарати, фрижидери, замрзивачи итд.), рачунари, телефони, касетофони итд. Већина овог отпада спада у опасан отпад због компоненти које садржи.

3.5.1. Производи

Извештаје о електричним и електронским производима који су пласирани на тржиште Републике Србије, Агенцији доставило је кроз информациони систем Националног регистра извора загађивања до 15. маја 2019. године 4664 обвезника накнаде за управљање посебним токовима отпада.

Подаци о врсти и количини производа који спадају у ову категорију посебних токова отпада који су стављени на тржиште Републике Србије у 2018. години приказани су у табели број 4.

⁸Слика број 10

Табела 4. Количина електричних и електронских производа стављених на тржиште у 2018. години

Разред		Укупна количина (изражено у комадима)	Укупна количина (изражено у тонама)
I	Велики кућни апарати	1167471	2630,8
II	Мали кућни апарати	1309108	796,8
III	IT опрема	12470696	/
IV	Опрема широке потрошње за разоноду	/	2423,1
Va	Опрема за осветљење	4155101	/
Vb	Осветљења	/	1251,5
VI	Електрични и електронски алати	/	3454,6
VII	Играчке и опрема за рекреацију, разоноду и спорт	/	922,8
VIII	Медицински помоћни уређаји	/	398,8
IX	Инструменти за праћење и надзор	/	523,0
X	Аутомати	/	242,2
УКУПНО		19102376	12643,6

⁷ <https://en.wikipedia.org/>

⁸ <https://www.englishteachersite.com/>

3.5.2. Сакупљени и поново искоришћени отпад

Из достављених извештаја за извоз отпада, добијен је податак да је у 2018. години извезено 2408 t електричног и електронског отпада.

У 2018. години је по пристиглим подацима, одложено 11 t. У истом периоду прерађено је 32615 t отпада. Ову врсту отпада претежно чини одбачена опрема и компоненте уклоњене из одбачене опреме.

⁹Слика број 11

3.6. ВОЗИЛА

Возило јесте свако возило категорије М1 (моторно возило за превоз путника – путничко возило које, осим седишта возача има још највише осам седишта) или N1 (моторно возило за превоз терета – теретно возило чија највећа дозвољена маса није већа од 3,5 t), моторно возило са три точка, осим моторних трицикала (категиорија L5 – тешки трицикл) и њихови неупотребљиви или одбачени делови.

Отпадна односно неупотребљива возила јесу моторна возила или делови возила која су отпад и која власник жели да одложи или је њихов власник непознат.

3.6.1. Производи

Извештаје о возилима која су стављена на тржиште Републике Србије, послало је кроз информациони систем Националног регистра извора загађивања до 15. маја 2019. године 839 обвезника накнаде за управљање посебним токовима отпада.

Подаци о врсти и количини производа који спадају у ову категорију посебних токова отпада који су стављени на тржиште Републике Србије у 2018. години приказани су у табели број 5.

¹⁰Слика број 12

⁹ <https://www.fh-muenster.de/>

¹⁰ <https://geomarketing.com/>

Табела 5. Количина возила стављених на тржиште у 2018. години

	Укупна количина (изражено у тонама)
Возила категорије М1 и N1	113180,4

3.6.2. Сакупљени и поново искоришћени отпад

Оператери за поновно искоришћење отпада су известили Агенцију да су третирали 2548 t ове врсте отпада.

¹¹ Слика број 13

¹¹ <http://scrapyardmontreal.com>

4. УПОРЕДНИ ПРЕГЛЕД ПОДАТАКА ЗА 2016.-2018. ГОДИНУ

4.1. Гуме

Табела број 6 . Количина гума стављених на тржиште Републике Србије
период 2016.-2018. година

	2016. година		2017. година		2018. година	
	Укупна количина (изражено у комадима)	Укупна количина (изражено у t)	Укупна количина (изражено у комадима)	Укупна количина (изражено у t)	Укупна количина (изражено у комадима)	Укупна количина (изражено у t)
<i>Увезене, произведене или протектиране гуме од свих врста моторних возила</i>	/	31766,1	/	30608,9	/	34433,8
<i>Аутомобилске приколице</i>	9599	/	4097	/	4307	/
<i>Трактори</i>	7545	/	13126	/	8374	/
<i>Камиони, аутобуси и виљушкари</i>	40827	/	46791	/	35100	/
<i>Грађевинске радне машине</i>	/	253,6	/	274,8	/	246,5
<i>Пољопривредне машине</i>	/	226,3	/	291,6	/	209,9
<i>Теретне приколице и вучене машине</i>	/	707,8	/	833,3	/	675,2
<i>Остала возила, трансп. уређаји, летелице</i>	/	112,6	/	143,7	/	195,4
УКУПНО	57971	33066,4	64014	32152,2	47781	35760,7

4.2. Азбест

Табела број 7 . Количина азбеста стављена на тржиште Републике Србије
период 2016.-2018. година

<i>Година</i>	<i>Укупна количина (изражено у t)</i>
2016	0,0005
2017	0,0098
2018	/

4.3. Акумулатори и батерије

Табела 8 . Количина акумулатора и батерија
стављена на тржиште Републике Србије у периоду 2016.-2018. година

<i>Година</i>	<i>Стартери</i>	<i>Преносне батерије или акумулатори</i>	<i>Индустријске батерије и акумулатори</i>	<i>Укупно (t)</i>
2016	9388,7	530,5	3491,2	13410,5
2017	9197,7	557,4	4325,0	14080,2
2018	7365,2	556,5	6323,1	14244,8

4.4. Уља

Табела 9 . Количина уља стављена на тржиште Републике Србије
у периоду 2016.-2018. година

	<i>Укупна количина (изражено у литрима)</i>	<i>Укупна количина (изражено у t)</i>
2016	21926658,8	16971,2
2017	20492853,7	17699,1
2018	21093163,3	19097,9

4.5. Електрични и електронски производи

Табела 10. Количина електричних и електронских производа стављених на тржиште Републике Србије у периоду 2016.-2018. година

Разред	Назив групе производа	2016. година		2017. година		2018. година	
		Укупна количина (изражено у комадима)	Укупна количина (изражено у t)	Укупна количина (изражено у комадима)	Укупна количина (изражено у t)	Укупна количина (изражено у комадима)	Укупна количина (изражено у t)
I	Велики кућни апарати	1137709	2243,2	1191419	2781,1	1167471	2630,8
II	Мали кућни апарати	1140151	636,7	1228017	724,4	1309108	796,8
III	IT опрема	8468848	/	9685385	/	12470696	/
IV	Опрема широке потрошње за разоноду	/	1878,6	/	1878,3	/	2423,1
Va	Опрема за осветљење	3452854	/	4166704	/	4155101	/
Vb	Осветљења	/	1421,3	/	1591,0	/	1251,5
VI	Електрични и електронски алати	/	2324,5	/	2678,5	/	3454,6
VII	Играчке опрема за рекреацију, разоноду и спорт	/	606,5	/	686,7	/	922,8
VIII	Медицински помоћни уређаји	/	312,7	/	388,8	/	398,8
IX	Инструменти за праћење и надзор	/	422,3	/	630,8	/	523,0
X	Аутомати	/	241,0	/	251,4	/	242,2
УКУПНО		14199562	10086,6	16271525	11611,2	19102376	12643,6

4.6. Возила

Табела 11 . Количина возила стављена на тржиште Републике Србије
у периоду 2016.-2018. година

	Укупна количина (изражено у t)
2016	200854,1
2017	208505,8
2018	113180,4

5. ОТПАД КОЈИ НАСТАЈЕ НАКОН УПОТРЕБЕ ПРОИЗВОДА**5.1. УПОРЕДНИ ПРЕГЛЕД ПОДАТАКА ЗА 2016.- 2018. ГОДИНУ**

Табела 12. Подаци о количинама посебних токова отпада у 2016. години

Врста отпада	Одложен отпад (t)	Третиран отпад (t)	Извезен отпад (t)	Увезен отпад (t)
Електрични и електронски отпад	56	37004	3293	/
Азбест	963	/	/	/
Отпадна уља	/	4343	116	/
Отпадне гуме	46	42422	/	247
Отпадне батерије и акумулатори	/	9407	5249	163
Возила	/	1736	/	/

Табела 13. Подаци о количинама посебних токова отпада у 2017. години

Врста отпада	Одложен отпад (t)	Третиран отпад (t)	Извезен отпад (t)	Увезен отпад (t)
Електрични и електронски отпад	/	34210	2827	/
Азбест	495	/	/	/
Отпадна уља	/	5967	41	/
Отпадне гуме	/	47955	/	246
Отпадне батерије и акумулатори	/	13093	5005	1081
Возила	/	1458	/	/

Табела 14. Подаци о количинама посебних токова отпада у 2018. години

Врста отпада	Одложен отпад (t)	Третиран отпад (t)	Извезен отпад (t)	Увезен отпад (t)
Електрични и електронски отпад	11	32615	2408	/
Азбест	246	/	/	/
Отпадна уља	/	5042	186	/
Отпадне гуме	177	53340	/	180
Отпадне батерије и акумулатори	/	10539	5826	996
Возила	/	2548	/	/

Према подацима које су доставила предузећа која се баве прекограничним прометом отпада извршен је увоз отпадних гума и отпадних акумулатора, да би се поменути отпад подвргао третману у постројењима за искоришћење отпада.

Извоз је пријављен за отпад који настаје од електричне и електронске опреме, отпадна уља и отпадне батерије и акумулаторе.

Отпад који садржи азбест је одлаган на депоније које имају дозволу за одлагање ове врсте отпада.